

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärke:

Majandus- ja kommunikatsiooniminister
määrus
terviktekst
23.04.2012
Hetkel kehtiv
RT I, 20.04.2012, 7

Rohelise investeerimisskeemi „Väikeelamute rekonstrueerimise toetus” kasutamise tingimused ja kord¹

Vastu võetud 05.04.2012 nr 27
[RT I, 06.04.2012, 1](#)
jõustumine 09.04.2012

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
18.04.2012	RT I, 20.04.2012, 5	23.04.2012

Määrus kehtestatakse [välisõhu kaitse seaduse](#) § 120⁷ lõike 2 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Määruse reguleerimisala ja toetuse andmise eesmärk

Määruse raames toetatakse väikeelamute rekonstrueerimiseks tehtavaid investeeringuid. Toetuse eesmärk on tõsta olemasolevate elamute sisekliima kvaliteeti ja energiatõhusust, vähendada väikeelamute energiatarbimist ning soodustada erinevate taastuvenergiatehnoloogiate kasutuselevõttu, mis on nimetatud määruse § 5 lõike 1 punktis 7.

§ 2. Rohelise investeerimisskeemi „Väikeelamute rekonstrueerimise toetus” rakendajad

(1) Rohelise investeerimisskeemi „Väikeelamute rekonstrueerimise toetus” (edaspidi *toetus*) viib ellu Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

(2) Toetuse taotlusi menetleb, toetatavatele projektidele teeb väljamakseid ning nende üle teostab järelevalvet Sihtasutus KredEx (edaspidi *KredEx*).

§ 3. Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- 1) väikeelamu – õiguslikul alusel ehitatud hoone, mille kasutamise otstarbena on ehitisregistrisse kantud üksikelamu, kaksikelamu, ridaelamu, muu kahe korteriga elamu, suvila või aiamaja ning mida kasutatakse elamiseks vähemalt neli kuud aastas;
- 2) ehitusprojekt – ehitise või selle osa ehitamiseks ja kasutamiseks vajalike dokumentide kogum;
- 3) tehniline kirjeldus – on tekstiline või skemaatiline juhenddokument ehitusprojekti koostamist mittevajavateks rekonstrueerimistöödeks, taastuvenergia seadme väikeelamu küttesüsteemiga ühendamiseks või taastuvenergia seadme paigaldamiseks;
- 4) energiatarbe arvutusused – majandustegevuse registrisse kantud projekteerimisettevõtja või energiaaudiitori poolt kinnitatud arvutuslik energiatarbe hinnang, mis on esitatud KredExi poolt kinnitatud vormil;
- 5) rekonstrueerimine – hoone väliste piirdekonstruktsioonide või tehnosüsteemide parandamiseks teostatavad ehitustööd, mille eesmärgiks on hoone energiatõhususe suurendamine ja sisekliima parandamine, ning nende töödega seotud ehitustööd (sh akende vahetus ja siseviimistluse taastamine);
- 6) sisekliima – õhu füüsikalised (temperatuur, niiskus, õhu liikumise kiirus, õhu puhtus), keemilised ning bioloogilised tegurid, mis peavad olema sobilikud inimese pikaajaliseks tervislikuks ruumis viibimiseks. Kui eelpoolnimetatud tegurid vastavad standardis EVS-EN 15251 „Sisekeskkonna algandmed hoonete

energiatõhususe projekteerimiseks ja hindamiseks, lähtudes siseõhu kvaliteedist, soojuslikust mugavusest, valgustusest ja akustikast” toodud nõuetele, loetakse sisekliima normatiividele esitatavad nõuded täidetuks;

7) taastuvenergia tootmiseseade – päikese või tuuleenergia abil soojust või elektrit tootev taastuvenergia tootmiseseade (päikesekollektor, PV-paneel või väiketuulik). Elektritootmiseseade peab vastama (võrguinverteriga ühendamise abil) kuni 16 A võimsusele ühele faasile ja koguvõimsusele kuni 11 kW ning standardis EVS-EN 50438:2008 toodud inverteri vastavuse nõuetele võrguga liitumisel;

8) ventilatsioon – õhuvahetusprotsess siseruumide ja väliskeskkonna vahel, mille eesmärgiks on tagada puhas ja tervislik ruumiõhk;

9) taotlus – vormikohane allkirjastatud kirjalik avaldus koos lisatud dokumentidega rahalise toetuse taotlemiseks.

2. peatükk Toetuse andmise alused

§ 4. Meetme raames toetatavad tegevused

(1) Meetme raames toetatakse:

1) väikeelamu energiatarbe vähendamiseks tehtavaid rekonstrueerimistöid ja nende teostamiseks vajalike ehitustoodete ja ehitusmaterjalide soetamist;

2) väikeelamu rekonstrueerimistööde projekteerimist (mis sisaldab ka energiatarbe arvutust);

3) väikeelamu rekonstrueerimistööde omanikujärelevalve teostamist;

4) väikeelamule taastuvenergia tootmiseseadmete soetamist ja seadmete paigaldamist.

(2) Meetme raames toetatakse ainult neid tegevusi, mis tagavad vastavalt toetuse saamise tingimustele energiatõhususe arvu vähenemise või soojuste erikao vähenemise koos nõutava sisekliima klassi saavutamise või taastuvenergia tootmise väikeelamu tarbeks ning mis on kirjeldatud ehitusprojekti või tehnilises kirjelduses.

(3) Meetme raames rekonstrueeritavale väikeelamu ehitusprojektile tuleb lisada andmed elamu energiatarbe kohta läbi elamu soojuste erikao arvutuse, milleks tuleb täita tabel KredExi poolt kinnitatud vormil.

(4) Meetme raames väikeelamule taastuvenergia tootmiseseadme paigaldamisel tuleb tehnilisele kirjeldusele lisada seadme eeldatava energiatoodangu andmed KredExi poolt kinnitatud vormil.

(5) Kõik toetuse saamise aluseks olevad tegevused peavad olema kooskõlas kehtivate õigusaktidega, sealhulgas eelkõige ehitusseadusega ja planeerimisseadusega. Projekteerimise, omanikujärelevalve teostamise ja rekonstrueerimistööde teostajaks peab olema majandustegevuse registrisse kantud ettevõtja, kellel on kehtiv registreering vastava teenuse osutamiseks. Kui taotleja teostab rekonstrueerimistööd oma tarbeks ise füüsilisel isikuna, siis ei ole majandustegevuse registris kehtiv registreering nõutav. Taastuvenergia tootmiseseadmete ühendamisel elamu tehnosüsteemidega peab elektritööde tegija omama vastavat majandustegevuse registri registreeringut elektritööde tegevusalal vastavalt elektriõhutuseseadusele.

(6) Taastuvenergia elektritootmiseseadme paigaldamisel eeldatakse, et taotleja liitub piirkonnas teenust pakkuva võrguettevõtjaga ning võrguühenduse olemasolul täidab salvestusseadme ülesandeid võrk. Akupanga paigaldamine on abikõlblik juhul, kui võrguühendus ei võimalda liitumist tootjana või võrguga liitumise tasu on vähemalt kaks korda kõrgem kui elektritootmiseseadme täiendamine võrguvälise salvestusseadmega. Olukorras, kus taastuvenergia tootmiseseadme paigaldamist sooviv taotleja omab võrguühendust, kuid olemasolev võrguühendus ei võimalda liitumist tootjana ning selle tõttu on akupanga paigaldamine antud määruse alusel abikõlblik, peab taotleja tagama, et paigaldatav taastuvenergia tootmiseseade koos võrguvälise salvestusseadmega (akupank) töötab võrgust eraldatuna.

§ 5. Abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud

(1) Meetme raames on abikõlblikud järgmised väikeelamus energiasäästu saavutamisele suunatud rekonstrueerimisega ja tehnosüsteemide rekonstrueerimise või asendamisega seotud kulud:

1) väikeelamu fassaadi, sokli või vundamenti soojustamisega seotud kulu;

2) väikeelamu katuse, katuslae või pööningulae soojustamisega seotud kulu;

3) väikeelamu välisakende ja -uste vahetamisega seotud kulu;

4) väikeelamu esimese korruse põranda või kütmata ruumi kohal asetseva põranda soojustamisega seotud kulu;

5) väikeelamu küttesüsteemi asendamise või rekonstrueerimisega kulu, sealhulgas soojatootmiseseadme paigaldamine ning katelde ja nende lisatarvikute ja abiseadmete vahetamine;

6) väikeelamu soojustagastusega ventilatsioonisüsteemi rajamise või asendamise või ventilatsioonisüsteemi rekonstrueerimisega seotud kulu;

7) väikeelamule tuule- või päikeseenergiast soojatootmiseseadmete või elektritootmiseseadmete koos energia muundamiseks ja energiatoodangu salvestamiseks vajalike seadmetega soetamise (elektritootmiseseadmete paigaldamisel võrguühendusega mitteliitumisel koos akupangaga) ja nende paigaldamisega seotud kulu;

8) taastuvenergia tootmiseseadmete poolt toodetud reaalselt kasulikuks tarbimiseks kasutatud soojuste- või elektrienergiatoodangu andmete salvestamise seadmete soetamise kulu;

9) väikeelamule õhk-vesi tüüpi soojuspumpade, mille soojustegur (COP) kütmisel on vähemalt 3,5 (7°C/35°C EN 14511), või vesi-vesi (maasoojuspump) tüüpi soojuspumpade, mille süsteemi soojustegur (COP) kütmisel on vähemalt 4,0 (0°C/35°C EN 14511), paigaldamisega seotud kulu;

- 10) väikeelamu soojustamisega või tehnosüsteemide asendamisega seotud muud otsest energiasäästu tagavate tööde, mis on ehitusprojekti soovituslikena välja toodud, kulu;
- 11) väikeelamu rekonstrueerimiseks vajalike ehitustoodete ja ehitusmaterjalide soetamise kulu;
- 12) väikeelamu rekonstrueerimistööde või taastuvenergia kasutamise seadmete paigaldamise projekteerimise (koos energiatarbe arvutuse koostamise) ja omanikujärelevalvega seotud kulu vastavalt ehitusseaduse §-s 41 toodud tingimustele;
- 13) rekonstrueerimistööde teostamisel siseviimistluse taastamisega seotud kulu, kuid mitte rohkem kui 10% rekonstrueerimistööde maksumusest.

(2) Lõikes 1 loetletud kulude puhul on käibemaks abikõlblik.

(3) Kõik toetatavad kulud peavad olema põhjendatud, dokumenteeritud ja taotluses kirjeldatud. Abikõlblikud kulud tuleb tõendada vastavate taotleja poolt tasutud maksekorraldustega, sularahatehingud ei ole meetme raames lubatud.

(4) Kulu arvestatakse tekkepõhiselt. Kulu tekkimise päevaks loetakse kuludokumendi koostamise kuupäeva.

(5) Meetme raames ei ole abikõlblikud järgmised kulud:

- 1) elektri- ja nõrkvoolusüsteemi töödega (välja arvatud abikõlblike töödega otseselt seotud elektritöödega) seotud kulu;
- 2) taastuvenergia tootmiseseadme võrguga liitumisega seotud kulu ehk liitumistasu kulu, sh liitumiseks vajalike seadmete (uus arvesti, liitumiskilp ja muud liitumiseks vajalikud seadmed) ning seadmete paigaldamisega seotud kulu;
- 3) vee- ja kanalisatsioonisüsteemi töödega (välja arvatud abikõlblike töödega otseselt seotud tööde või heitvee jääksoojuse kasutamise seadme paigaldamisega või vee soojendamise seadme või sooja vee jaotamise süsteemiga) seotud kulu;
- 4) kinnistu piirete, parkimiskohtade, välisvalgustusega ja haljastusega (välja arvatud vesi-vesi tüüpi soojuspumba paigaldamisega kaasneva pinnase taastamisega) seotud tööde kulu;
- 5) muud ehitustööd, mis ei ole seotud väikeelamu sisekliima parandamisega, väliste piirdetarindite rekonstrueerimisega, küttesüsteemide asendamisega või rekonstrueerimisega ning taastuvenergia kasutamiseks seadmete paigaldamisega ning mis ei taga toetuse saamiseks vajaliku energiatõhususarvu saavutamist;
- 6) ehitustööde teostamise kulu juhul, kui väikeelamu omanik teostab väikeelamus rekonstrueerimistööd oma tarbeks ise eraisikuna.

§ 6. Toetatavate tegevuste abikõlblikkuse periood

(1) Meetme raames toetatakse tegevusi, mis on teostatud pärast KredExile toetuse taotluse esitamist, välja arvatud väikeelamu rekonstrueerimise projekteerimise kulu, mis on abikõlblik alates määruse jõustumisest. Toetuste taotlusi võib esitada meetme eelarveliste vahendite olemasolul kuni 30. novembrini 2013. a. Toetatavad tegevused peavad olema toetuse saaja poolt vastu võetud või lõpetatud hiljemalt 1. novembriks 2014. a.

(2) Meetme raames on taotlejatel kohustus teostada määruse §-le 5 vastavad väikeelamu rekonstrueerimistööd tehnosüsteemide muutmise või rekonstrueerimise puhul 6 kuu jooksul ja väikeelamu piirdekonstruktsioonide rekonstrueerimise puhul 9 kuu jooksul arvates toetuse eraldamise lepingu sõlmimisest. Rekonstrueerimistööde teostamisaja pikendamine on võimalik vaid põhjendatud juhtudel taotleja avalduse alusel.

§ 7. Toetuse määrad

(1) Toetuse minimaalne summa on 1000 (üks tuhat) eurot ja maksimaalne summa 30 000 (kolmkümmend tuhat) eurot meetme raames toetatavate abikõlblike kulude kogusummana taotleja väikeelamu kohta.

(2) Toetuse määrad meetme raames on:

- 1) 25% või 40% väikeelamu rekonstrueerimise maksumusest;
- 2) 60% või 70% väikeelamule taastuvenergia tootmiseseadmete soetamise ja paigaldamise maksumusest;
- 3) 50% rekonstrueerimise omanikujärelevalve teenuse maksumusest;
- 4) kuni 50% rekonstrueerimise projekteerimise (koos energiaarvutuse koostamisega) maksumusest.

(3) 25% ulatuses toetuse saamiseks rekonstrueerimistööde kogumaksumusest peab taotleja saavutama väikeelamu rekonstrueerimisega vähemalt energiamärgise klassi „D” (energiatõhususarv <190 kWh/(m²·a)) ja sisekliima klassi III, mis vastab standardile EVS-EN 15251.

(4) 40% toetuse saamiseks rekonstrueerimistööde kogumaksumusest peab taotleja saavutama väikeelamu rekonstrueerimisega vähemalt energiamärgise klassi „C” (energiatõhususarv <150 kWh/(m²·a)) ja sisekliima klassi II, mis vastab standardile EVS-EN 15251.

(5) 60% toetuse saamiseks taastuvenergia tootmiseseadmete soetamise ja paigaldamise maksumusest peab taotleja väikeelamule paigaldama päikesekollektori soojusenergia tootmiseks.

(6) 70% toetuse saamiseks taastuvenergia tootmiseseadmete soetamise ja paigaldamise maksumusest peab taotleja paigaldama väiketuuliku või PV-paneeli elektrienergia tootmiseks.

(7) 50% toetuse saamiseks omanikujärelevalve teenuse maksumusest peab taotleja sõlmima omanikujärelevalve teenuse lepingu rekonstrueerimistööde teostamisel.

(8) Kuni 50% toetuse saamiseks projekteerimise maksumusest peab taotleja tellima ehitusprojekti rekonstrueerimistööde teostamiseks või taastuvenergia tootmiseseadme paigaldamiseks ning ehitusprojekti maksumus ei tohi ületada 10% rekonstrueerimistööde maksumusest. Kui ehitusprojekt hõlmab terviklahendust, millest on väikeelamu rekonstrueerimistööd meetme raames toetuse taotlemisel teostatud vaid osaliselt või ületab ehitusprojekti koostamise maksumus 10% teostatud tööde maksumusest, siis ei hüvitata ehitusprojekti maksumust rohkem kui 5% rekonstrueerimistööde lõplikust maksumusest.
[RT I, 20.04.2012, 5- jõust. 23.04.2012]

(9) Rekonstrueerimistööde teostamiseks vajaliku projekteerimise ja omanikujärelevalve toetusi saab taotleja taotleda koos rekonstrueerimistööde teostamise toetuse taotluse esitamisega.

§ 8. Toetuse põhitingimused

(1) Taotleja esitab KredExile väikeelamu esialgse ja saavutatava energiatõhususe taseme määramiseks vastavalt § 7 lõigetes 3 ja 4 kehtestatud nõuetele projekteerija või energiaaudiitori poolt koostatud lihtsustatud meetodil energiaarvutuse.

(2) Toetuse saamiseks peab taotleja väikeelamu olema ehitatud õiguslikul alusel ja kantud ehtisregistrisse, seal hulgas peab olema märgitud ehitise esmase kasutuselevõtmise aasta. Taotleja väikeelamule peab olema väljastatud kasutusluba, kui ehitusluba ehitise püstitamiseks on väljastatud pärast planeerimis- ja ehitusseaduse jõustumist 22.07.1995. a.

(3) Toetuse taotlemise eeltingimuseks on väikeelamu rekonstrueerimiseks vajalik ehitusprojekt põhiprojekti staadiumis vastavalt ehitusseaduse nõuetele või tehnilise kirjelduse olemasolu. Taastuvenergia tootmiseseadme paigaldamiseks ja olemasolevate süsteemidega ühendamiseks on vajalik tehnilise kirjelduse olemasolu või ehitusprojekt.

(4) Toetuse taotleja peab rekonstrueerimistööde teostamiseks või taastuvenergia tootmiseseadme soetamiseks ja paigaldamiseks võtma iga rekonstrueerimistöö või taastuvenergia tootmiseseadme kohta vähemalt kolm pakkumist, välja arvatud juhul, kui taotleja teostab rekonstrueerimistööd ise. Kui toetuse taotleja tellib mitu või kõik tööd ühelt pakkujalt, võtab toetuse taotleja pakkumised vastavale rekonstrueerimistööde kogumile. Kui toetuse taotleja ei vali odavaimat pakkumist või juhul, kui toetuse taotlejast mitteolenevatel põhjustel ei ole võimalik võtta kolme pakkumist, peab toetuse taotleja põhjendama oma valikut või pakkumiste võtmata jätmist kirjalikult taotluse vormil.

(5) Väikeelamu rekonstrueerimisel akende vahetamisel tuleb paigaldada energiasäästlikud aknad, mille avatäite kompleksne soojusjuhtivus paigaldatuna on $U \leq 1,1 \text{ W}/(\text{m}^2 \cdot \text{K})$ (üldjuhul kolmekordne klaaspakett).

(6) Taastuvenergia tootmiseseadme paigaldamisel ja akupanga paigaldamisel peab müüja tagama vähemalt viie aasta pikkuse tootjagarantii kõigile komponentidele ja paigaldaja vähemalt viie aasta pikkuse garantii paigaldamistöödele. Juhul kui on tegemist väljaspool Euroopa majanduspiirkonna (EMP) asuvate tootjate seadmetega, siis peavad need olema sertifitseeritud vastavalt IEC 61400-2 standardile (väiketuuliku paigaldamisel) või omama CE sertifikaati ning omama viieaastast tootjagarantiid.

(7) Taastuvenergia tootmissüsteem peab võimaldama tarbimiseks toodetud soojus- ja elektrienergiatoodangu andmete mõõtmist ja salvestamist. Kohustuslik on esitada vastavad andmed KredExile üks kord aasta jooksul digitaalsel kujul (xls või csv formaadis). Võrguühendusega (*On-Grid*) süsteemi puhul peavad andmed sisaldama vähemalt iga kuu energiatoodangut, iga tunni keskmisi tootmisvõimsusi ja iga kuu tootmise maksimumvõimsusi. Võrguühenduseta (*Off-Grid*) süsteemi puhul mõõdetakse ja salvestatakse vähemalt iga kuu energiatootmine.

(8) Taastuvenergia elektritootmiseseadme avaliku võrguga ühendamiseks on vajalik võrguettevõtja poolt väljastatud liitumispakkumine. Elektritootmiseseadmete abikõlblikkuse hindamise kriteeriumiteks on kuni 11 kW tootmiseseadmete vastavus Eesti standarditest (sh EVS-EN 50438:2008) ning võrgueeskirjast tulenevatele nõuetele.

(9) Toetuse saamiseks peavad taotluse aluseks olevad rekonstrueerimistööd või taastuvenergia tootmiseseadme paigaldamise tööd olema lõpetatud ja vormistatud üleandmise-vastuvõtmise akt ehitustööde teostajaga ning tasutud vähemalt osas, mida toetus ei kata. Kui toetuse taotleja teostab toetuse aluseks olevad rekonstrueerimistööd ise, siis peab ta nende lõpetamist omakäeliselt kinnitama koos lõpetamist tõendavate piisavat informatsiooni andvate fotode esitamisega.

3. peatükk

Toetuse taotlemine, nõuded taotlejale ja taotlusele

§ 9. Toetuse taotlemine

(1) Käesoleva määruse alusel toetuse taotlemisel esitatakse taotlus toetuse saamiseks KredExile § 4 lõikes 1 nimetatud abikõlblike tööde osas iga taotletava toetusmäära kohta eraldi. Taotlusvorm koos lisade ja lisadokumentidega esitatakse KredExile kas digitaalselt allkirjastatuna e-kirjaga aadressile eramaja@kredex.ee või paber kandjal. Paber kandjal esitatud taotlus peab laekuma suletud ümbrikus, saadetuna eranditult Eesti Posti kaudu tähtitud kirjana, aadressil SA KredEx, Hobujaama 4, 10151 Tallinn. Ümbrikul peab olema taotleja täisnimi, aadress ja märged „Väikeelamute toetus”. Taotluse postitamise kuupäev ei tohi olla varasem kui voo ru avamise tähtpäev.

[RT I, 20.04.2012, 5- jõust. 23.04.2012]

(2) Toetuste taotlemise vastuvõtmise alguskuupäevast ning selle üldtingimustest teavitab KredEx üleriigilise levikuga päevalehes ja oma veebilehel vähemalt 20 päeva enne toetustaotluste vastuvõtu algust. Toetustaotluste vastuvõtmise lõpetamisest teavitab KredEx üleriigilise levikuga päevalehes ja oma veebilehel toetuste eelarve lõppemisel.

(3) Kui rekonstrueerimistöode või taastuvenergia kasutamise seadme paigaldamise tööde maksumus kujuneb kallimaks kui toetuse taotluses märgitud summa, võib toetuse saaja taotleda toetussumma suurendamist proportsionaalselt projekti lõpliku maksumusega. Lisataotluse võib esitada meetme eelarveliste vahendite olemasolul ühel korral enne tööde lõppu.

(4) Kui rekonstrueerimistöode maksumus kujuneb odavamaks kui toetuse taotluses märgitud summa, makstakse toetust taotluse rahuldamise otsuses märgitud protsendi määras lähtuvalt projekti tegelikust maksumusest.

§ 10. Nõuded taotlejale

(1) Toetuse taotleja peab olema kinnisturaamatusse kantud kinnisasja füüsilisest isikust omanik, ühis- kaasomandis olevate kinnisasjade puhul üks omanikest volitatud esindajana või kinnistu hoonestusõiguse omanik (edaspidi *taotleja*).

(2) Toetuse taotleja väikeelamu võib olla ka ridaelamu või kaksikelamu sektsioon, millel on oma katus ja eraldi sissepääs maapinnalt. Rida- ja kaksikelamute puhul, mille piirdekonstruktsioonid on ühised ja mis kuuluvad kaasomandisse, peavad piirdekonstruktsioonide rekonstrueerimise puhul (välja arvatud akende vahetamine) kaasomanikud esitama taotluse ja teostama rekonstrueerimistööd ühiselt.

(3) Kui taotleja väikeelamu on füüsilise ja juriidilise isiku kaasomandis, saab füüsilisest isikust omanik taotleda toetust vastavalt kinnisasja proportsionaalsele osale.

(4) Ärieesmärkide saavutamisele suunatud taotlust ei rahuldata. Taotleja väikeelamut tuleb eraldatud toetuse puhul sihtotstarbeliselt kasutada vähemalt viie aasta jooksul pärast toetuse kasutamiseks lepingu sõlmimist.

§ 11. Taotleja kohustused

Taotleja on kohustatud:

- 1) vastutama taotluses esitatud andmete õigsuse eest;
- 2) esitama KredExi või tema poolt volitatud isiku põhjendatud nõudmisel taotleja ja taotluse kohta lisateavet nõutud vormis ja tähtajal;
- 3) võimaldama kontrollida taotluse ja taotleja vastavust nõuetele, sealhulgas võimaldama teha paikvaatlust;
- 4) viivitamata teavitama KredExi taotluses esitatud andmetes toimunud muudatustest või ilmnenu d asjaoludest, mis võivad mõjutada taotluse kohta otsuse tegemist;
- 5) esitama KredExi nõudmisel meetme raames toetatavate tegevuste teostamist tõendavad dokumendid;
- 6) täitma teisi õigusaktides sätestatud kohustusi ja esitama KredExile informatsiooni, mis võib mõjutada taotluse kohta otsuse tegemist.

§ 12. Nõuded taotlusele

(1) Taotlus peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) taotlus on esitatud KredExi poolt kinnitatud vormil;
- 2) taotlus on esitatud käesolevas määruses ettenähtud korras;
- 3) toetust taotletakse §-s 4 sätestatud toetatavatele tegevustele;
- 4) taotluses esitatud andmed on täielikud ja õiged;
- 5) taotluse on sõltuvalt selle edastamise viisist allkirjastanud taotleja või taotleja volitatud esindaja digitaalallkirjaga elektroonsel taotlusel või omakäelise allkirjaga paber kandjal esitatud taotlusel.

(2) Taotlus peab sisaldama järgmisi andmeid:

- 1) üldandmed taotleja kohta;
- 2) väikeelamu rekonstrueerimistööde ja taastuenergia tootmise seadmete soetamise ja paigaldamise eelarve, ajakava ja andmed rekonstrueerimistööde planeeritava teostaja kohta;
- 3) väikeelamu rekonstrueerimistööde või taastuenergia tootmise seadmete paigaldamise projekteerimise ning omanikujärelevalve teenuse maksumus;
- 4) kinnitus omafinantseeringu olemasolu kohta vähemalt osas, mida toetus ei kata;
- 5) taotleja kinnitus esitatud andmete õigsuse kohta;
- 6) taotluse lisadokumentide loetelu.

(3) Taotluse lisadokumendid on:

- 1) rekonstrueerimistööde või tehnosüsteemide asendamise või taastuenergia tootmise seadme ja selle paigaldamise hinnapakumised;
- 2) omafinantseeringu olemasolu tõendav dokument (kas laenuotsuse koopia või panga kontojäägi väljavõte, mis näitab, et osas, mida toetus ei kata, on nõutud summa olemas);
[RT I, 20.04.2012, 5- jõust. 23.04.2012]
- 3) ehitusprojekt vähemalt põhiprojekti staadiumis või tehniline kirjeldus, millele on lisatud KredExi vormidel projekteerija või energiaaudiitori poolt antud hinnang väikeelamu arvutusliku energiatarbe ja soojakadude kohta või taastuenergia seadme eeldatava energiatoodangu kohta;
- 4) rekonstrueerimistööde teostamisel ehitusluba või tehnosüsteemide muutmise või tervikliku asendamise puhul kohaliku omavalitsuse poolt väljastatud kirjalik nõusolek;
- 5) väiketuuliku paigaldamise puhul kohaliku omavalitsuse poolt väljastatud projekteerimistingimused ning ehitusluba või kirjalik nõusolek;
- 6) kohaliku jaotusvõrguettevõtja poolt väljastatud liitumispakkumine. Võrguettevõtja liitumispakkumine ei ole nõutav, kui taastuenergia toomiseade paigaldatakse piirkonnas, kus jaotusvõrguettevõtja puudub.

4. peatükk Taotluse menetlemine

§ 13. Taotluse menetlemine

(1) KredEx teostab taotleja ja tema esitatud taotluse suhtes järgmisi toiminguid: taotluse registreerimine, läbivaatamine või läbivaatamata tagastamine, selgituste ja lisainformatsiooni või taotluse täienduste või muudatuste küsimine, taotluse ja taotleja nõuetele vastavaks või mittevastavaks tunnistamine, taotluse rahuldamine või rahuldamata jätmine.

(2) KredEx võib taotluse menetlemise käigus nõuda taotlejalt selgitusi ja lisainformatsiooni taotluses esitatud andmete kohta või taotluse täiendamist või muutmist, kui ta leiab, et taotlus ei ole piisavalt selge, näidates ühtlasi, millised asjaolud vajavad täiendavat selgitamist, täiendamist või lisainformatsiooni.

(3) Taotluse menetlemise tähtaeg on 30 tööpäeva alates nõuetele vastava taotluse esitamisest KredExile. Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud selgituste ja lisainformatsiooni nõudmisel peatub käesolevas lõikes nimetatud tähtaja kulgemine kuni selgituste ja lisainformatsiooni saamiseni.

§ 14. Taotleja nõuetele vastavaks tunnistamise tingimused

(1) Taotleja nõuetele vastavust kontrollib KredEx.

(2) Taotleja tunnistatakse nõuetele vastavaks, kui on täidetud kõik §-s 10 taotlejale esitatud nõuded.

(3) Taotleja nõuetele vastavaks tunnistamise korral võtab KredEx taotluse menetlusse.

(4) Taotleja nõuetele mittevastavaks tunnistamise korral teeb KredEx taotluse rahuldamata jätmise otsuse taotlust sisuliselt hindamata.

§ 15. Taotluse registreerimine ja läbivaatamine

(1) Taotlus registreeritakse ja vaadatakse läbi KredExi poolt. Taotluse läbivaatamise käigus kontrollitakse, kas taotlus on täidetud nõuetekohaselt, laekunud koos kõigi lisadega ja esmavaatlusel vastab § 12 lõikes 2 esitatud nõuetele ning käesoleva määruse tingimustele.

(2) Kui taotluse läbivaatamisel avastatakse selles puudusi, teatatakse sellest viivitamata taotlejale ja antakse puuduste kõrvaldamiseks mõistlik tähtaeg, üldjuhul 10 tööpäeva.

(3) KredExil on õigus teha taotluse rahuldamata jätmise otsus taotlust sisuliselt hindamata, kui taotleja ei ole lõikes 2 sätestatud tähtaja jooksul puudusi kõrvaldanud.

(4) Taotlusi võetakse vastu kuni toetuse eraldamise otsuste summa on võrdne või ületab toetusteks eraldatud vahendite summa.

§ 16. Taotluse nõuetele vastavaks tunnistamise tingimused

- (1) Menetlusse võetud taotluse nõuetele vastavust kontrollib KredEx.
- (2) Taotlus tunnistatakse nõuetele vastavaks, kui on täidetud kõik käesolevas määruses taotlusele esitatud nõuded.
- (3) Taotlust ei tunnistata nõuetele vastavaks, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:
  - 1) taotlus ei vasta määruses taotlusele esitatavatele nõuetele ning puudust ei ole võimalik § 15 lõike 2 alusel määratud tähtaja jooksul kõrvaldada;
  - 2) taotluses on esitatud ebaõigeid või mittetäielikke andmeid või taotleja mõjutab pettuse või ähvardusega või muul õigusvastasel viisil taotluse menetlemist;
  - 3) taotleja ei võimalda kontrollida taotluse vastavust nõuetele;
  - 4) taotleja ei ole § 15 lõike 2 alusel määratud tähtaja jooksul taotluses esinevaid puudusi kõrvaldanud.
- (4) Taotluse nõuetele vastavaks tunnistamise korral teeb KredEx taotluse nõuetele vastavaks tunnistamise ja toetuse eraldamise otsuse.
- (5) Taotluse nõuetele mittevastavaks tunnistamise korral teeb KredEx taotluse rahuldamata jätmise otsuse taotlust sisuliselt hindamata.

§ 17. Taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise tingimused ja kord

- (1) KredEx hindab sisuliselt kõiki nõuetele vastavaks tunnistatud taotlusi. KredExil on õigus kaasata taotluse sisuliseks hindamiseks valdkondlikke eksperte.
- (2) KredEx teostab toetuse taotluse ja taotleja sisulise hindamise, mille käigus kontrollitakse:
  - 1) käesoleva määruse § 12 lõigetes 2 ja 3 sätestatud nõutavate dokumentide olemasolu ning nende vastavust toetuse andmise alustele;
  - 2) KredExi poolt taotluse menetlemisel lisaks nõutud dokumentide vastavust toetuse andmise alustele;
  - 3) meetme eelarveliste vahendite olemasolu toetuse eraldamiseks.
- (3) Taotluse rahuldamise korral kuulub taotlus rahuldamisele osaliselt või täielikult. Taotluse rahuldamata jätmise korral teeb KredExi juhatus taotluse rahuldamata jätmise otsuse.
- (4) Taotluse osaline rahuldamine on lubatud üksnes põhjendatud juhtudel ja tingimusel, et määruse eesmärk on saavutatav ka taotluse osalisel rahuldamisel. Taotluse osalisel rahuldamisel võib taotleja nõusolekul vähendada toetuse summat. Kui taotleja ei ole nõus toetuse summa muutmiselega, teeb KredExi juhatus taotluse rahuldamata jätmise otsuse.
- (5) Taotluse võib osaliselt rahuldada, kui:
  - 1) taotluse rahaline maht ületab taotluste rahastamise eelarve vaba jäägi;
  - 2) toetust on taotletud tegevustele või kulude katteks, mis ei ole abikõlblikud;
  - 3) abikõlblike kulude täielikul hüvitamisel ei oleks tagatud toetuse eesmärgipärane ja efektiivne kasutamine.
- (6) Taotluse rahuldamise otsuses märgitakse alljärgnevad andmed:
  - 1) toetuse eraldaja;
  - 2) toetuse saaja;
  - 3) toetatavad tegevused;
  - 4) toetuse maksimaalne suurus ja maksimaalne toetusmäär;
  - 5) tegevuste planeeritud kogusumma;
  - 6) toetatavate tegevuste elluviimise tähtaeg;
  - 7) otsuse vaidlustamise alused ja tähtaeg.
- (7) Taotluse rahuldamisel sõlmib KredEx toetuse saajaga toetuse kasutamiseks lepingu, milles muuhulgas sätestatakse toetuse saaja õigused ja kohustused, kehtestatakse toetuse kasutamise tingimused, aruande esitamise tähtaeg ja kord ning toetuse väljamaksmise tingimused.
- (8) Kui taotluse hindamisel selgub, et taotluses on esitatud valeandmeid või esinevad asjaolud, mille tõttu taotlejat või taotlust ei saa nõuetele vastavaks tunnistada või taotlust rahuldada, tehakse taotluse rahuldamata jätmise otsus.
- (9) Taotluse rahuldamata jätmise otsus on põhjendatud ka juhtudel, kui taotleja ei ole kõrvaldanud taotluses puudusi KredExi poolt ettenähtud tähtjaks.
- (10) Taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsus toimetatakse toetuse taotlejani elektroonilise digitaalselt allkirjastatud teatega või kirjalikult posti teel, kui taotleja ei ole taotluses aktsepteerinud elektronposti kasutamist.

§ 18. Taotluse rahuldamise otsuse muutmise ja kehtetuks tunnistamine

(1) Taotluse rahuldamise otsust muudetakse või see tunnistatakse kehtetuks KredExi algatusel või toetuse saaja taotluse alusel.

(2) Toetuse saaja on kohustatud taotlema KredExilt taotluse rahuldamise otsuse muutmist järgmistel juhtudel:

- 1) soovitakse muuta taotluse aluseks olevaid tegevusi, mille tulemusel suureneb tegevuste eelarve ning taotleja soovib proportsionaalselt ka suuremat toetust;
- 2) soovitakse pikendada tegevuste elluviimise tähtaega pikemaks kui määruse § 6 lõikes 2 toodud tähtaeg;
- 3) toetuse saajal ei ole toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel võimalik jätkata. Sellisel juhul on toetuse saajal õigus saada toetust juba tehtud nõuetelevastavate tööde eest, mis on tehtud ja vastu võetud kooskõlas algse taotluse rahuldamise otsusega.

(3) KredExil on õigus keelduda taotluse rahuldamise otsuse muutmisest juhul, kui soovitatav muudatus mõjutab oluliselt meetme eesmärgile vastavat oodatavat tulemust ja mõju.

(4) Taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsustab KredEx 20 tööpäeva jooksul pärast vastavasisulise taotluse saamist.

(5) Taotluse rahuldamise otsuse võib KredEx kehtetuks tunnistada, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:

- 1) toetuse saaja ei täida taotluse rahuldamise otsuses või õigusaktides sätestatud tingimusi või ei kasuta toetust ettenähtud tingimustel;
- 2) toetuse saaja ei ole lepingus sõlmitud tähtaja jooksul abikõlblikke tegevusi ellu viinud;
- 3) projekti tegevusi ei ole võimalik lõpetada enne 2014. aasta 1. novembrit;
- 4) toetuse saaja esitab avalduse toetusest loobumise kohta;
- 5) toetuse saaja on projekti raames ellu viinud tegevusi, mis ei vasta taotluses märgitule.

(6) KredExil on õigus hinnata elluviidud tegevuse vastavust taotluses märgitule.

5. peatükk Toetuse väljamaksmise tingimused

§ 19. Toetuse väljamaksmise tingimused

(1) Toetuse väljamaksed tehakse toetuse saajale vastavalt taotluse rahuldamise otsuses ning toetuse eraldamise lepingus toodud tingimustele. Üldjuhul makstakse toetus välja ühes osas. Toetuse saaja soovil võib toetuse välja maksta kahes osas, kui toetuse summa on vähemalt 10 000 eurot ja meetme raames elluviidavad tegevused on selgelt eristatavad rekonstrueerimistöde või taastuenergia seadmete paigaldamise etappide kaupa. Osaline väljamakse tehakse vastavalt teostatud rekonstrueerimistöö või taastuenergia kasutamise seadme paigaldamise osa üleandmis-vastuvõtmisaktile ning sellele vastavale arvele, sealjuures ei või toetuse esimene osaline väljamakse olla väiksem kui 5% ja teine väljamakse väiksem kui 15% meetme raames elluviidava tegevuse kogumaksumusest. Teine osa toetusest makstakse välja pärast kõigi meetme raames elluviidavate tegevuste vastuvõtmist toetuse saaja poolt. Makse tehakse väljamaksetaotlusega esitatud vastava üleandmis-vastuvõtmisakti, taotlejale esitatud arve ja taotleja poolt tasutud maksekorralduse alusel.

(2) Toetuse saaja on kohustatud esitama KredExile toetuse väljamaksmise taotluse 30 tööpäeva jooksul arvates meetme raames tegevuste vastuvõtmisest. Toetuse väljamaksed peavad olema KredExi poolt teostatud enne 31. detsembrit 2014. a.

(3) Toetuse saaja peab esitama KredExile asjakohase väljamaksetaotluse koos ehitus- või töövõtulepingute (olemasolul) ja § 9 lõikes 5 nimetatud tööde üleandmis-vastuvõtmisaktiga ning kinnitama käesoleva paragrahvi lõikes 6 toodud tingimuste täitmist.

(4) Juhul kui meetme raames toetatavate rekonstrueerimistöde teostamise kulud ületavad märkimisväärselt analoogsete või sama meetme raames toetatavate samalaadsete tegevuste kulu või ei vasta rekonstrueerimistöde turuhinnale, on KredExil õigus vastava ekspertiisi tulemuste alusel toetuse väljamakse summat vähendada ning muuta taotluse rahuldamise otsust.

(5) KredEx teeb väljamakse otsuse hiljemalt 20 tööpäeva jooksul arvates toetuse väljamakse taotluse esitamisest ja teeb väljamakse 10 tööpäeva jooksul taotleja poolt esitatud kontole.

(6) Toetuse väljamakse tegemise eeldusteks on järgmised asjaolud:

- 1) toetuse väljamaksmise hetkeks on teostatud rekonstrueerimistööd või paigaldatud taastuenergia seadmed või lõpetatud nende esimene etapp, juhul kui toetuse väljamaksmist taotleti kahes osas ning
- 2) toetuse saaja on tasunud arved vähemalt punktis 1 nimetatud osas, mida toetus ei kata või täies mahus, ning esitanud KredExile dokumenteeritud maksekorraldused ning
- 3) väikeelamu või eraldiasetseva taastuenergia tootmiseseadme rajatise (näiteks väiketuleliku) kohta on toetuse saaja esitanud kehtiva kindlustuspoliisi. Kui toetuse väljamakse teostatakse kahes osas, esitatakse kindlustuspoliis viimase väljamaksetaotlusega.

- (7) Toetuse saaja peab KredExile esitama kulude tekkimist tõendavad dokumendid (koopiad), milleks on:
- 1) vastava tehingu toimumist tõendavad arved;
  - 2) töö üleandmise-vastuvõtmise aktid ja ehitus- või töövõtulepingud (olemasolul);
  - 3) vastavad maksekorraldused, konto- või krediitkaardiväljavõtted.

(8) Pärast väljamaksetaotluse saamist kontrollib KredEx kulude tekkimist tõendavaid dokumente ja väljamakse taotluse nõuetele vastavust ning nende vastavuse korral algatab väljamakse.

- (9) KredEx võib teha toetuse maksmisest osalise või täieliku keeldumise otsuse juhul, kui:
- 1) esitatud väljamakse taotlus või kuludokumendid ei vasta ettenähtud nõuetele;
  - 2) esitatud kuludokumendid ei vasta toetuse taotluses esitatud projekti perioodile, tegevustele või eesmärkidele;
  - 3) läbiviidud tegevused ei vasta toetuse taotluses esitatud tegevustele või nende toimumine või tulemuste nõuetele vastavus ei ole tõendatud.

§ 20. Aruannete esitamise tähtajad ja kord

(1) Toetuse saaja, kes sai toetust väikeelamu rekonstrueerimiseks, on kohustatud aruandena esitama KredExile rekonstrueerimisele järgneva aasta tarbimisandmete baasil koostatud väikeelamu energiamärgise (kaalutud energiaerikasutuse klass) 12 kuni 18 kuu jooksul pärast projekti elluviimist.

(2) Kui taotleja paigaldas väikeelamus ainult taastuvenergia tootmiseseadmed, peab toetuse saaja esitama KredExile mõõdetud taastuvenergia seadmete energiatootmise andmed kord aastas viis aastat pärast toetuse väljamakse tegemist.

(3) Toetuse saaja esitab energiamärgise ja taastuvenergia seadmete energiatootmise andmed KredExile või tema poolt volitatud isikule elektrooniliselt digitaalallkirjaga allkirjastatult või paber kandjal omakäeliselt allkirjastatult.

6. peatükk

Toetuse saaja kohustused ja KredExi õigused

§ 21. Toetuse saaja kohustused

Toetuse saaja on kohustatud:

- 1) viima teostatavad tööd ellu taotluses ja taotluse rahuldamise otsuses fikseeritud tähtaegade ja tingimuste kohaselt;
- 2) teavitama KredExi taotluse tegevuste, eelarve ja tähtaegade muutmise vajadusest;
- 3) kasutama toetust vastavuses esitatud taotluse ja taotluse rahuldamise otsusega;
- 4) maksuma toetuse tagasi tagasinõudmise otsuses näidatud summas ja tähtpäevaks;
- 5) vastama KredExi poolt esitatud küsimustele toetuse saaja ja tööde teostamise kohta;
- 6) esitama KredExile tähtaegselt tööde teostamisega seonduvat informatsiooni ja energiamärgise või mõõdetud taastuvenergia seadmete energiatootmise andmed vastavalt § 20 lõigetes 1 ja 2 toodud kohustusele;
- 7) tagama meetme eesmärgile vastava vara säilimise ja sihtotstarbelise kasutamise vähemalt viie aasta jooksul arvates projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisest;
- 8) kindlustama väikeelamu vähemalt viieks aastaks alates toetuse saamisest;
- 9) säilitama taotluse, toetuse ja projekti teostamisega seonduvat dokumentatsiooni vähemalt 31. detsembrini 2020. a;
- 10) võimaldama teostada kuludokumentide auditit ja järelevalvetoiminguid (edaspidi *järelevalve*);
- 11) võimaldama järelevalvet teostavale isikule juurdepääsu toetuse saamisega seotud elamusse, andma audiitori ja järelevalvet teostava isiku kasutusse kõik tööde teostamisega seotud andmed ja dokumendid 3 tööpäeva jooksul nõudmisest arvates;
- 12) osutama auditit ja järelevalvet kiireks läbiviimiseks igakülgset abi;
- 13) viivitamata kirjalikult informeerima KredExi kõigist esitatud andmetes toimunud muudatustest või asjaoludest, mis mõjutavad või võivad mõjutada toetuse saaja poolt oma kohustuste täitmist. Väikeelamu võõrandamisel lähevad toetuse saaja kohustused edasi uuele omanikule;
- 14) täitma teisi õigusaktides sätestatud kohustusi.

§ 22. Toetuse eraldaja õigused

KredExil on õigus:

- 1) teostada kuludokumentide auditit ja järelevalvetoiminguid ning sooritada paikvaatlust vähemalt 10% ulatuses toetuste eraldamise otsuste mahust;
- 2) kontrollida toetuse sihtotstarbelist kasutamist;

- 3) nõuda taotluses sisaldunud rekonstrueerimistööde ja taastuenergia kasutamise seadmete paigaldamise kestuse, tegevuste, eesmärkide ja kulude kohta täiendavate andmete ja dokumentide esitamist, mis tõendavad tegevuste nõuetekohast teostamist ja toetuse saaja kohustuste nõuetekohast täitmist;
- 4) vähendada toetuse suurust proportsionaalselt toetuse saaja poolt tööde teostamisel vähem kasutatud summa võrra, kui esitatud dokumentidest selgub, et toetuse saaja on osaliselt või täielikult jätnud tegemata planeeritud tegevusi, mille tulemusel on projekti eelarve vähenenud või on teostatud tööd odavnenud võrreldes planeerituga;
- 5) peatada toetuse väljamaksmine ja nõuda toetuse osalist või täielikku tagastamist, kui toetuse saaja rikub käesolevas määruses sätestatud tingimusi, või kaldub muul viisil kõrvale taotluses või taotluse rahuldamise otsuses sätestatust;
- 6) peatada toetuse väljamaksmine ning nõuda toetuse osalist või täielikku tagastamist, kui esineb vähemalt üks § 18 lõikes 5 toodud asjaolu;
- 7) vähendada väljamakstava toetuse suurust proportsionaalselt toetuse saaja tegevuste toetamisel investearingukogusumma vähenemisel alla taotluse rahuldamise otsuses sätestatud määra;
- 8) teostada muid õigusaktidega kehtestatud toiminguid.

¹Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/28/EÜ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta ning direktiivide 2001/77/EÜ ja 2003/30/EÜ muutmise ja hilisema kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 140, 05.06.2009, lk 16–62)